

til Dansk Forfatterforening indstiller 2 medlemmer og suppleanter, mens kulturministeren udpeger et medlem og suppleant. En repræsentant for undervisningsministeriet kan deltage i møderne. Bibliotekstilsynet er sekretariat. Udvalget har den endelige afgørelse vedrørende fordelingen. (bekendtgørelsens §§ 8-10).

I finansåret 1985 fordeltes 1.379.005 kr. til 263 ansøgere. 85 ansøgere kom ikke i betragtning.

Lovforslaget indeholder følgende ændringer i forhold til den gældende ordning:

Det foreslås, at de omfattede biblioteker udvides med Folkebibliotekernes Indvandrerbibliotek og Statens Bibliotek og Trykkeri for Blinde, samt at det af lovtæksten fremgår, at kredsen af berettigede omfatter dansksprogede sydslesvigere.

Der foreslås etableret to nye rådighedsbeløb, et for fonogrammer og et for billedkunst.

Endelig foreslås de to eksisterende rådighedsbeløb, rådighedsbeløbet og oversætterbeløbet, forhøjet.

I princippet er alle forfattere og andre bidragydere på bogområdet omfattet af den gældende lov. Tekniske problemer i forbindelse med optællingen i bibliotekerne har imidlertid hidtil hindret, at værker med mere en én ophavsmand har kunnet udløse biblioteksafgift.

Ved en total omlægning af det eksisterende afgiftssystem og etablering af en særlig database for biblioteksafgiften byggende på oplysninger fra den bibliografiske database BASIS (drives af Biblioteksdataparterne: Kommunernes Landsforening, Bibliotekstilsynet, Kommunedata, Bibliotekscentralen, Indbindingscentralen) samt på oplysninger fra ophavsmændene vil det dog nu være teknisk muligt at inddrage bøger med til og med 3 forfattere samt i en vis udstrækning ophavsmænd til bøger med flere ophavsmænd af forskellige kategorier (f.eks. både illustratører og forfattere til billedbøger, tegneserier, billedværker). Ophavsmænd til fonogrammer, diasserier og billedkunst kan ligeledes inddrages.

En sådan løsning vil kræve en lang etableringsperiode. Der må påregnes 1-1½ år til udvikling og etablering af det datasystem, der er nødvendigt for ordningens gennemførelse. Endvidere vil planlægning og omlægning i bibliotekerne kræve mindst 1 år regnet fra et finansårs start. Ordningen ville således først kunne iværksættes fra 1. januar 1988, og afgiftsudbetalingen for 1988 ville først kunne ske i 1989.

En ordning med ensartede afgiftsregler for de nye berettigede og de allerede af afgiftsordningen

omfattede, således at der ydes afgift for de nyomfattede værker, der ved ordningens ikrafttræden står i bibliotekerne samt for deres vækst fremover, ville endvidere betyde en skønnet merudgift til vederlag på ca. 24 mill. kr. - for den altovervejende dels vedkommende til bøger med flere ophavsmænd - voksende årligt med ca. 1 mill. kr. (udover pris- og lønregulering). Hertil kommer udgifter til udvikling og etablering af datasystem samt løbende administrations- og driftsudgifter.

Den gældende afgiftsordning har en årlig udgiftsstigning til vederlag (ud over pris- og lønregulering) svarende til den årlige aktivitetsudvidelse i form af udlånsenhedernes vækst. Fra 1988 skønnes væksten årligt at udgøre ca. 3,2 mill. kr.

Ministeriet finder det nødvendigt nærmere at overveje mulighederne for en styring og begrænsning af udgifterne på længere sigt og har derfor ikke fundet det muligt nu at stille forslag om etablering af en automatisk virkende biblioteksafgift til ophavsmænd til bøger med flere ophavsmænd, fonogrammer og billedkunst. Udover de øjeblikkelige merudgifter ville det medføre en yderligere årlig vækst.

Ministeriet har imidlertid med ovenstående redegørelse ønsket at gøre folketinget opmærksom på dels de problemer, den eksisterende afgiftsordning allerede medfører, dels hvad indførelsen af en automatisk virkende biblioteksafgift for nye berettigede vil medføre.

Det foreliggende ændringsforslag tilsigter som en overgangsordning at yde ophavsmænd til fonogrammer og billedkunst en vis kompensation for bibliotekernes brug af deres værker. Endvidere at forbedre fordelingsmulighederne til oversættere og de ophavsmænd på bogområdet, hvor biblioteksafgiften ikke udløses efter den gældende ordning.

Den her foreslåede løsning kan gennemføres fra 1987.

Overgangsperioden giver mulighed for drøftelser med ophavsmændenes organisationer, kommunerne m.fl. med henblik på at nå frem til en tilfredsstillende løsning på længere sigt.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

De biblioteker, der omfattes af loven, foreslås udvidet med Statens Bibliotek og Trykkeri for Blinde, der i henhold til en særlig aftale med Dansk Forfatterforening, i forvejen betaler biblioteksafgift, samt Folkebibliotekernes Indvandrerbibliotek.